

Inatsisartuni ilaasortaq
Naaja H. Nathanielsen

Apeqput nr. 86-imiittumut akissut

11. april 2014

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut makkuninnga apeqqutinik saqqummiussaqarsimavutit.

Apeqput.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmut aningaasanik ilioraasarnissamik unioq qutitsiniarluni aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffiit tigussaasumik atortunik immiisa-lernissaannik teknikkikkut periarfissiinissamik ammaassiniarneq 2013-imi ukiakkut ata-atsimiinnermi immikkoortoq 85-imut tunngatillugu tamatuma politikkikkut ilumut anguni-agaa simanera suminngaanniit Naalakkersuisut tigussaasunik uppernarsaatissaqarti-paat?

Uanga ilisimasakka naapertorlugit perarfissaq anguniagarluunniit tamanna siun-nersuuteqartut uannit imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimii-tialiamit immikkoortumut tunngatillugu isumaliutissiissusiorikuusumit taaneqan-ngisaannarnikuuvooq. Naalakkersuisut qinnuigissavakka siunnersuutip Naalakkersuisut tungaannit paasinegarnerattut isikkoqarnera pillugu aalajangiiffigisassatut siun-nersuumminngaanneersunik imaluunniit isumaliutissiissumminngaanneersunik issua-nernik innersuussaqaqqullugit.

Akissut

2013-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartut aalajangiussinerisa nassatarisaanik Ka-laallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfianut inatsisip allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaannut Naalakkersuisut siunnersuusiorsimapput. Inatsisartut aalajangiussinerannut naapertuuttumik aatsitassarsiornermi aningaasaate-qarfimmut inatsisip allanngortinnissaanut siunnersuut suliarineqarpoq, ilaati gullu imatut oqaasertaligaalluni:

"4. § 3, imm. 3-p kingorna naggatip kingulliup kingornatigut nutaatut naggatiligassaq ilangunneqassaaq:

"Aatsitassanit isertitanut ilaanggillat timalittut pigisat nalillit, soorlu uuliakoorneup akior-niarnissaanut atortut, illut, allalluunniit sanaartukkat atortussiallu."

Naalakkersuisut ilumuussuseqarfigalugu siunnersummik saqqummiussaqarput. Taamaattori siunnersuutaasumut erseqqinnerusunik pissutigisanik nassaarinninniarn-samik, imaluunniit Inatsisartuni ilaasortat kiffaanngissuseqarlutik politikkikkut isumaannik assigiinngitsunik apeqqutilliinissaq, ilangullugu Inatsisartuni oqaluuserisassanik siun-nersuutinik saqqummiussaqartarnerannik Naalakkersuisut suliassarinngilaat. Taamaat-

tumik 2013-imi ukiakkut ataatsimiinnermi imm. 85-imi piviusutut politikkikkut pissutigisaq Naalakkersuisut oqaaseqarfigisinnaanngilaq, tamannalu aamma Naalakkersuisunut susassarineqanngitsutut isigineqartariaqarpoq.

Taamaattorli inatsisinut siunnersuutinut oqaaseqaatit Naalakkersuisunit saqqummiuneqartut eqqortuullutillu naammattumik allanneqarlutillu paasisuttissanik tunngaveqarnissaannut Inatsisartut tungaannut Naalakkersuisut akisussaaffeqarput. Aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfimmut inatsisip allanngortinnissaanut siunnersuut Inatsisartut aalajangiussinerannik malitsigisitatut saqqummiunneqarnissaanut pissusiusup oqaaseqaatit eqqortumik naammattumillu ilusilersonerisa isumannaarnissaannik Naalakkersuisuni ilaasortap akisussaaffeqassaanik allannguinngilaq.

Inatsisisamut siunnersuummi oqaaseqaatit siullertut Inatsisartuni ilaasortanik ilisimatisiniutaapput, siunertaralugu inatsisisatut siunnersuutip Inatsisartuni tassanilu ataatsimiitaliani oqaluuserineqarnissaa. Oqaaseqaatit siunnersuutip imarisaanik nassuaallutillu itisiliissapput, aammalu ilaatigut inatsisisatut siunnersuutip naatsorsuutigisatut sunniutaanik naliliinissamut naammaginartumik tunngavissiissallutik. Oqaaseqaatinik saqqummiussineq kinaassusersiussananilu ilumoorussissaaq, taamaalliluni ilaatigut inatsisisatut siunnersuummi pingaarutilittut ajoqtaasinnaasut imaluunniit nangarnartoqarsinnaasut ammasumik saqqummiunneqassallutik. Taamaattumik inatsisisatut siunnersuummi oqaaseqaatini pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissat sapinngisamik erseqqissuutillugit nalunaarsorsimanissaat pingaartuuvoq, taamaallillutik Inatsisartut aalajangiussaqarnissaminnut naammaginartumik tunngavissaqassammata.

Oqaaseqaatit ilusilersonissaannut imarisassaannullu piumasaqaatinut oqaaseqaatit naapertuutunissaannut Naalakkersuisuni ilaasortaq akisussaaffeqarpoq. Taamaattumik oqaaseqaatini siunnersuummi sunniutit piviusorpalaartumik naammattumillu suliarineqarsimanerinik isumannaarinissaminut Naalakkersuisuni ilaasortaq pisussaaffeqarpoq. Piviulluinnartutut pineqartoq tassaavoq akiligassanik aningaasatut iluseqartunik pissarsinani Namminersorlutik Oqartussat – annertunerusumik imaluunniit annikinnerusumik – timalitittu naleqartitanik pissarsinissaanut siunnersuutip qularutissaanngitsumik aarleqquummik nassataqarsinnaanera, aarleqquaasorlu taanna oqaaseqaatini itisilersuiluni nassuarneqartuuvoq.

Inussiarnersumik inuullaqquqsisilluta

Jens-Erik Kirkegaard

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Nuuk, 2. april 2014

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu imaattunik Naalakkersuisunut apeqqute-qarpunga.

Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmut aningaasanik ilioraasarnissamik unioqqutitsiniarluni aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffiit tigussaasumik atortunik immiisalernissaannik teknikkikkut periarfissiinissamik ammaassiniar-neq 2013-imni ukiakkut ataatsimiinnermi immikkoortoq 85-imut tunngatillugu tamatuma politikkikkut ilumut anguniagaasimanera suminngaanniit Naalakker-suisut tigussaasunik uppernarsaatissaqartippaat?

Uanga ilisimasakka naapertorlugit periarfissaq anguniagarluunniit tamanna si-unnersuuteqartutut uannit imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarner-mullu Ataatsimiitaliamit immikkoortumut tunngatillugu isumaliutissiissusiornikuusumit taaneqanngisaannarnikuovoq. Naalakkersuisut qinnuigissavakka si-unnersuutip Naalakkersuisut tungaannit paasineqarnerattut isikkoqarnera pil-lugu aalajangiiffigisassatut siunnersumminngaanneersunik imaluunniit isuma-liutissiissumminngaanneersunik issuaanernik innersuussaqaqqullugit.

(Inatsisartuni ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Inatsisartunut kissaateqarnikuovoq tigussaasumik atortut (soorlu illuutit imaluunniit atortulersuutit) aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfimmi isertitatut naatsorsuutigineqartassasut.

Isuma tamanna Inatsisartut akerlilernikuuaat aalajangernikuullutillu tigussaasumik atortut Aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfimmi isertitatut naatsorsuutigineqartassanngitsut. Tamatuma kingorna Inatsisartut aalajangererat tamatumalu anersaava ataqqillugu Naalakkersuisut pisussaaffeqarnikuupput inatsisissatut siunnersuusiusallutik.

Isumagali malillugu inatsisissatut siunnersuut, pingartumillu inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaatertai, Naalakkersuisut tusarniaassutigisaat Inatsisartut aalajangererannik tamatumalu anersaavanik siunertaanillu ilumoorfiginninngillat. Naalakkersuisut ilaatigut malunnartinniartutut ippaat aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffiit akileraarutitigut akitsuutitigullu "ilanngaaserneqartarnissaat" Inatsisartut kissaatigigaat taakkununnga taarsiullugu illuutinik sanaartorunik. Tamanna ilumuunngilluinnarlunilu sumiluunniit taa-matut allassimasoqanngilaq, soorlu aalajangiiffigisassatut siunnersummi, ataatsimiitilaap isumaliutissiissutaani imaluunniit ukiarmi Naalakkersuisut namminneerlutik akissuteqasiaanni.

Tamanna pitsaanngilaq, aamma siunnersuutimi itigartinneqarneranik Naalakkersuisut a-kuersiumannginnerat kingornalu aalajangererup tunngaviinik uukapaatitsiniarlutillu sa-nugutitsiniarnerat inatsisartoqarnermi ileq-qorissaarnermut naapertuutinngilaq.

Ullut suliffiusut qulit qaangiutsinnagit apeqqutit akineqareersimanissaat kissaatiginarpoq.